

Uit het leven gegrepen

het grote blunderboek

Ilse Joostens (België)

Het leven van een elektronicus gaat niet altijd over rozen, ongeacht of u nou een beginnende hobbyist bent of een door de wol geverfde oude rot in het vak. Of u het leuk vindt of niet, de technologie evolueert in een sneltreintempo, waardoor een leven lang leren het credo is als u met de nieuwste ontwikkelingen wilt bijblijven. Leren is een proces van vallen en opstaan en de allerbelangrijkste dingen leert u gewoonlijk op de 'harde' manier, waarna gevoelens van teleurstelling, mislukking en vooral diepe schaamte onvermijdelijk uw deel zijn.

Tenzij u tot de 'pampergeneratie' – soms ook 'pretparkgeneratie' genoemd – behoort, wordt u daar uiteindelijk alleen maar beter van, want van uw fouten kunt u het meeste leren. En als het écht te gortig wordt is het natuurlijk ook nog een optie om uw beste management-talent te voorschijn te halen en te proberen een ander de schuld te geven.

Vallende messen en pyrotechniek

Toen ik nog jong was, ergens in de jaren tachtig van de vorige eeuw, was er, in vergelijking met heden ten dage, relatief weinig informatie rond elektronica beschikbaar. Computers waren geen gemeengoed en ook het internet moest nog geboren worden. Ik moest het dus vooral doen met een oud boek over elektriciteitsleer en wat obscure werkjes die ik links en rechts had gevonden. De hoeveelheid boeken over elektronica in de plaatselijke bieb was ook tamelijk beperkt en databoeken waren destijds alleen beschikbaar voor bedrijven en hun streng kijkende grijsbebaarde elektronici in stofjas.

Op een gegeven ogenblik was ik vrolijk aan het experimenteren met wat diodes, lampjes en een treintrafico. Door de polariteit te wisselen of door wisselspanning te gebruiken kon ik via twee draadjes twee groepen lampjes onafhankelijk van elkaar sturen, tot ik (natuurlijk) het onzalige idee kreeg om dat ook met netspanning te proberen. Ik had als eerste test een bruggelijkrichtertje gebouwd met daarachter een gloeilampje. Ik herinner mij nog goed dat ik het lampje een fractie van een seconde heb zien oplichten alvorens de bruggelijkrichter met een luide knal en felle flits als een vuurwerkbom met een vonkenregen in mijn gezicht ontplofte. Wist ik veel dat diodes een bepaalde maximale sperspanning hebben en dat ik die in dit geval grof te boven was gegaan. De hoofdschakelaar lag eruit om nog te zwijgen over de paniek in de ogen van mijn huisgenoten. Een jaar of zo later kocht ik mijn eerste soldeerbout, zo'n bakelieten kachelpook uit de plaatselijke bouwmarkt. Mijn eerste soldeerverbindingen zagen er eerder 'klonterig' uit maar ik was blij dat ik niet langer behoefde te improviseren om verbindingen te maken. In die tijd waren platenspelers met ingebouwde versterker nog populair en op een gegeven moment had ik mij geëngageerd om de platen-speler van een buurmeisje te herstellen. Er was intern ergens een draadje losgeraakt. Ik had niet veel plaats en toen ik bijna klaar

was gleeed de soldeerbout van de tafel waarna ik die in een reflex heb geprobeerd te vangen, natuurlijk net aan de hete kant... Naar analogie met de bekende beurswijsheid "Probeer nooit een vallend mes te vangen" heb ik toen tot mijn schade en schande ervaren dat dit ook geldt voor hete dingen zoals soldeerbouten. Het gevolg was de geur van verschroeid vlees en een forse brandwond aan mijn rechterhand. Ik heb, de pijn verbijtend, de klus afgewerkt waarbij ik alles wat ook maar enigszins koel aanvoelde vastpakte om de pijn wat te verzachten, waaronder een setje alkaline D batterijen dat toevallig rondslingerde en die ik om beurten in mijn hand hield. Enige weken later waren er opnieuw problemen met de platen-speler en had iemand anders er naar gekeken, waarna ik de vraag kreeg waarom ik nou in godesnaam een batterij in de platen-speler had gestopt...

Wij hadden nog zo'n ouderwetse boormachine liggen zonder toerenregeling en de 'Boormachineregelaar' uit het boek "302 Schakelingen" van (toen nog) Elektuur leek me wel wat. Ik was toen ook al bezig met zelf printjes etsen met zo'n stift met etsbestendige inkt en het geheel was vrij snel opgebouwd én met succes getest. Helaas gebruikte ik toen bij gebrek aan financiële middelen nogal eens 'gerecyclede' componenten van eerder dubieuze herkomst. Toen ik het ding naderhand in gebruik nam begaf een van de condensatoren het waarbij heel de werkruimte op een mum van tijd gevuld werd met een vreselijk ruikende walm. Nadat de mist opgetrokken was en ik de stoute condensator met rookbom-aspiraties onschadelijk had gemaakt heeft het ding uiteindelijk nog jaren trouwe dienst bewezen.

Bedrieglijke eenvoud

Ook professioneel heb ik er een uitgebreid brokkenparcours op zitten, maar de ruimte voor dit artikel is helaas te beperkt om alles aan bod te laten komen. Ik zal dus niet te veel uitweiden over die

keer dat ik het ene telefoontje na het andere in het Frans kreeg van klanten en dat ik sufgekletst het netsnoer van een apparaat doorgeknipt had zonder de stekker eerst uit het stopcontact te halen, waarna een groot deel van het bedrijfsgebouw in het donker zat. Of die keer dat ik met een kolomboormachine in mijn hand heb geboord... Of die keer dat ik – alweer sufgekletst – in contact kwam met fase én nulleider van de netspanning waarna ik door de hevige elektrische schok, maar vooral ook door de schrikreactie, met bureaustoel en al, twee meter verder onzacht tegen een archiefkast landde.

Ook nu nog zijn het de op het eerste zicht eenvoudige dingen die me uiteindelijk de das omdoen. Tijdens het printontwerp een IC met meer dan honderd pootjes op een print pleuren is een fluitje van een cent, maar de 5 V en massa van bijvoorbeeld een USB-connector de eerste keer juist aansluiten, ho maar! Tja, de polariteit der dingen, dat zal nu eenmaal voor eeuwig en altijd mijn nemeses blijven...

Vooraleer ik afsluit wil ik u oproepen om uw persoonlijke blunders en gênantste momenten met de Elektor Community te delen via uw commentaar op dit artikel. Het is niets om u voor te schamen... Nou ja, misschien een klein beetje toch, maar leedvermaak is ook vermaak...

200682-02

Vragen of opmerkingen?

Hebt u vragen of opmerkingen naar aanleiding van dit artikel? Stuur een e-mail naar de auteur of naar de redactie van Elektor, via redactie@elektor.com.

Een bijdrage van

Tekst en keuze van illustraties:
Ilse Joostens (België)

Redactie: **Eric Bogers**
Layout: **Giel Dols**

WEBLINKS

- [1] **De pampergeneratie:** <https://bit.ly/2LWJQZW>
- [2] **ElectroBOOM Funny Compilation:**
www.youtube.com/watch?v=gAnBc4iFCvk
- [3] **ElectroBOOM YouTube Channel:**
www.youtube.com/c/Electroboom/featured